5. ANLATALIM

a. Metni tekrar okuyunuz. Okuma sırasında metinde geçen olayları önemli ve önemsiz olarak sınıflandırıp aşağıdaki alanlara yazınız.

Önemli Olaylar

Mehmet'in dayısı Kemal Reis'in yanında çalışmaya başlaması

Denizcilik bilgisini geliştirip seferlere katılması

Barbaros Hayrettin Paşa'nın onu yanına alması

Gittiği yerlerin haritalarını çizmesi

Kitab-ı Bahriye'yi yazması ve dünya haritasını tamamlaması

Padişah tarafından "Piri Reis" adını alması

Önemsiz Olaylar

Mehmet'in limana sık sık gitmesi

Gemiyle giderken bitkileri ve hayvanları incelemesi

Yaşlı bir İspanyol denizciyle sohbet etmesi

Kemal Reis'in ölümünden sonra onu rahmetle anması

b. Okuduğunuz metni olay akışına göre kendi cümlelerinizle defterinize özetleyiniz.

Mehmet, küçük yaşlardan itibaren denize ilgi duyan bir çocuktu. Dayısı Kemal Reis'in yanında çalışarak denizciliği öğrendi. Zamanla birçok sefere katılarak deneyim kazandı. Barbaros Hayrettin Paşa onun zekâsını fark edip yanına aldı. Mehmet gittiği yerlerin uzaklıklarını ölçüp haritalar çizdi, sonunda "Kitab-ı Bahriye" adlı önemli eserini yazdı. Araştırmalarını birleştirerek dünyanın haritasını tamamladı. Başarısından dolayı Osmanlı Padişahı Yavuz Sultan Selim ona "Piri Reis" adını verdi. Piri Reis, bilgisi ve çalışkanlığıyla Türk denizciliğinde kalıcı bir iz bıraktı.

6. ANLATALIM

Piri Reis, çok gezmiş ve gezdiği yerleri inceleyerek notlar almış, haritalar çizmiştir. Piri Reis söz konusu yerleri gezdiği için biliyor, onun kitabını okuyanlar ise okudukları için biliyor.

a. Aşağıdaki konulardan birini seçip defterinize bu görüşü mantıklı temellendirmelerle savunduğunuz bir metin yazınız.

- Çok gezen bilir.
- Çok okuyan bilir.

ÇOK OKUYAN BİLİR

Bence çok okuyan insan daha çok bilir. Çünkü kitaplar, dünyadaki bilgilerin en güvenilir kaynaklarıdır. Okuyan kişi sadece bir konuyu değil, birçok farklı düşünceyi de öğrenir. Okuma sayesinde geçmişi, bugünü ve hatta geleceği anlayabiliriz. Örneğin, bir ülkeye gitmeden orası hakkında bilgi edinmek kitaplarla mümkündür. Ayrıca okumak insanın düşünme gücünü geliştirir, kelime dağarcığını artırır ve olaylara farklı bakmasını sağlar. Elbette gezmek de öğreticidir ama herkes her yeri gezemez. Oysa kitaplar bize uzak yerleri bile tanıtır. Bu yüzden bence bilgiye ulaşmanın en etkili yolu okumaktır. Çok okuyan kişi dünyayı daha iyi anlar ve öğrendiklerini başkalarına da aktarabilir.

b. Yazma süreciniz sona erdikten sonra sınıfta diğer görüşü seçen arkadaşlarınızdan biriyle defterlerinizi değiştirerek birbirinizin yazısını inceleyiniz. İnceleme sırasında aşağıdaki adımları uygulayınız.

1. Varsa tutarsız ve geçersiz görüş / bilgileri tespit edip çürütmek üzere not alınız.
2. Doğru görüş ve bilgileri kabul edip gerekçesini not alınız.

Tutarsız bulduğum görüş: Arkadaşım, çok gezen insanların daha fazla şey öğrendiğini yazmış ama okumadan gezen kişinin bilgisi sınırlı kalabilir. Bu yüzden bu görüşe katılmadım. Doğru bulduğum görüş: Çok gezen kişilerin farklı kültürleri tanıyarak tecrübe kazandığı düşüncesine katılıyorum çünkü bu, insanların bakış açısını genişletir.

c. İnceleme süreci sona erince arkadaşınızla notlarınızı tartışınız.

Arkadaşımla notlarımızı tartıştık. Her iki görüşün de haklı yönleri olduğunu fark ettik. O, gezmenin öğretici olduğunu savunurken ben okumanın bilgi kazandırmada daha kalıcı olduğunu anlattım. Sonuçta, hem gezmenin hem de okumanın insanı geliştirdiği konusunda hemfikir olduk.

www.odevjet.com